

Lectio Divina segédanyag

Évközi 28. vasárnap

B év - Mk 10, 17-30

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Rácz Dávid

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna, Mohay Réka

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Mohay Réka

Lektorai szolgálatot teljesítették:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

*Az önkéntes szegénység
az akadálytalan Krisztus-követés útja.*

Abban az időben:

Amikor Jézus útnak indult, odasietett hozzá valaki, térdre borult előtte, és úgy kérdezte: „Jó Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?”

Jézus megkérdezte: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak az Isten. Ismered a parancsokat: Ne ölj! Ne törj házasságot! Ne lopj! Ne tanúskodj hamisan! Ne csalj! Tiszteld apádat és anyádat!”

Ekkor az így válaszolt: „Mester, ezeket mind megtartottam kora ifjúságomtól fogva.”

Jézus ránézett és megkedvelte. Ezt mondta neki: „Valami hiányzik még belőled. Menj, add el, amid van, oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz az égben. Aztán gyere és kövess engem!” Ennek hallatára ő elsomorodott, és leverten távozott, mert nagy vagyona volt.

Jézus ekkor körülnézett, és így szólt tanítványaihoz: „Milyen nehezen jut be a gazdag az Isten országába!” A tanítványok megdöbbenek szavain. Jézus azonban megismételte: „Fiaim, milyen nehéz bejutni a gazdagoknak az Isten országába! Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.” Azok még jobban csodálkoztak, és kérdezgették egymást: „Hát akkor ki üdvözülhet?” Jézus rájuk nézett és folytatta: „Embernek lehetetlen ez, de Istennek nem. Mert Istennek minden lehetséges.”

Ekkor Péter megszólalt és ezt mondta neki: „Nézd, mi mindent elhagytunk, és követtünk téged.”

Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, mindenki, aki értem és az evangéliumért elhagyja otthonát, testvéreit, anyját, apját, gyermekeit vagy földjét, százasnyit kap, most, ezen a világon otthont, testvért, anyát, apát, gyermeket és földet – bár üldözések közepette –, az eljövendő világban pedig örök életet.”

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹⁷Et cum egrederetur in viam, accurrens quidam et, genu flexo ante eum, rogabat eum: “ Magister bone, quid faciam ut vitam aeternam percipiam? ”.

¹⁷Amikor útnak indult, odasietett hozzá valaki, térdre borult előtte, és úgy kérdezte: „Jó Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?”

¹⁷Amikor kiment az útra, odafutott hozzá valaki, térdreesett előtte és megkérdezte: »Jó Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?«

¹⁷Amikor kilépett az utcára, odafutott hozzá valaki és térdre borulva megkérdezte tőle: „Jó Mester, mit kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?”

¹⁷És mikor útnak indult vala, hozzá futván egy ember és letérdelvén előtte, kérdezi vala őt: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örökéletet elnyerhessem?

¹⁷Amikor útnak indult, odaszaladt hozzá egy ember, és térdre borulva megkérdezte: – Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?

¹⁸Iesus autem dixit ei: “ Quid me dicis bonum? Nemo bonus, nisi unus Deus.

¹⁸„Miért mondasz engem jónak? – kérdezte Jézus. – Senki sem jó, csak egy: az Isten.

¹⁸Jézus erre azt mondta neki: »Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egyedül az Isten.

¹⁸„Miért mondasz engem jónak? – válaszolta Jézus. Senki sem jó, csak egyedül az Isten.

¹⁸Jézus pedig monda néki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.

¹⁸Jézus így szólt hozzá:

– Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egyedül Isten.

¹⁹Praecepta nosti: ne occidas, ne adulteres, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora patrem tuum et matrem ”.

¹⁹Ismered a parancsokat: Ne ölj! Ne törj házasságot! Ne lopj! Ne tanúskodjál hamisan! Ne csalj! Tiszteld apádat és anyádat!”

¹⁹Ismered a parancsokat: Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodj, ne csalj, tiszteld apádat és anyádat! «

(Kiv 20,12-16; MTörv 5,16-20)

¹⁹Ismered a parancsokat: ne ölj, ne paráználkodjál, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, ne csalj, atyádat és anyádat tiszteld.”

¹⁹A parancsolatokat tudod: Ne paráználkodjál; ne ölj; ne lopj; hamis tanubizonyságot ne tégy, kárt ne tégy; tiszteljed atyádat és anyádat.

¹⁹Ismered a parancsolatokat: *Ne ölj, ne paráználkodj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, ne csalj, tiszteld apádat és anyádat!*

²⁰Ille autem dixit ei: “ Magister, haec omnia conservavi a iuventute mea ”.

²⁰„Mester – válaszolta –, ezeket mind megtartottam kora ifjúságomtól fogva.”

²⁰Az illető azt felelte neki: »Mester! Ezeket mind megtartottam ifjúságom óta.«

²⁰Erre ő kijelentette: „Mester, ezt mind megtartottam gyermekkorom óta.”

²⁰Az pedig felelvén, monda néki: Mester, mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva.

– ²⁰Mester, mindezeket megtartottam ifjúkoromtól fogva – válaszolta.

²¹Iesus autem intuitus eum dilexit eum et dixit illi: “ Unum tibi deest: vade, quaecumque habes, vende et da pauperibus et habebis thesaurum in caelo; et veni, sequere me ”.

²¹Jézus ránézett és megkedvelte. „Valami hiányzik még belőled – mondta neki. – Menj, add el, amid van, oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz az égben, aztán gyere és kövess engem!”

²¹Akkor Jézus rátekintett, megkedvelte őt, és azt mondta neki: »Egynek vagy még híjával: menj, add el, amid van, s add a szegényeknek, akkor kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj, kövess engem!«

²¹Jézus rátekintett, megszerette őt és így szólt hozzá: „Valami még hiányzik neked: menj, add el, amid van, és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben. Aztán jöjj, és a keresztet magadra véve kövess engem.”

²¹Jézus pedig rátekintvén, megkedvelé őt, és monda néki: Egy fogyatkozásod van; eredj el, add el minden vagyonedat, és add a szegényeknek, és kincsed lesz mennyben; és jer, kövess engem, felvén a keresztet.

²¹Jézus rátekintett, megkedvelte, és ezt mondta neki:

– Egyetlen dolgot kell még tenned. Menj, add el, amid van, és oszd szét a szegények között, akkor kincsed lesz a mennyben! Aztán gyere, és kövess engem!

²²Qui contristatus in hoc verbo, abiit maerens: erat enim habens possessiones multas.

²²Ennek hallatára az elszomorodott és leverten távozott, mert nagy vagyona volt.

²²Erre a szóra az elkomorult és szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.

²²E szavak hallatára elszomorodott és leverten távozott, mert nagy vagyona volt.

²²Az pedig elszomorodván e beszéden, elméne búsan; mert sok jószága vala.

²²A válaszra elszomorodott az arca, és csalódottan távozott, ugyanis nagy vagyona volt.

²³Et circumspiciens Iesus ait discipulis suis: " Quam difficile, qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt ".

²³Jézus erre körülnézett és tanítványaihoz fordult: „Milyen nehezen jut be a gazdag az Isten országába!”

²³Jézus pedig körültekintett és azt mondta tanítványainak: »Milyen nehezen jutnak Isten országába azok, akiknek vagyonuk van!«

²³Jézus erre körülnézett, majd ezekkel a szavakkal fordult tanítványaihoz: „Milyen nehezen jut be a gazdag Isten országába!”

²³Jézus pedig körültekintvén, monda tanítványainak: Mily nehezen mennek be az Isten országába, a kiknek gazdagságuk van!

²³Jézus ekkor körülnézett, és így szólt tanítványaihoz:

– Milyen nehezen mennek be Isten országába a gazdagok!

²⁴Discipuli autem obstupescabant in verbis eius. At Iesus rursus respondens ait illis: " Filii, quam difficile est in regnum Dei introire.

²⁴A tanítványok csodálkoztak szavain. Jézus azonban megismételte: „Gyermekeim, milyen nehéz bejutni az Isten országába!

²⁴A tanítványok csodálkoztak szavain. Jézus pedig újra megszólalt, és ezt mondta nekik: »Gyermekeim! Bizony, nagyon nehéz az Isten országába bejutni!

²⁴A tanítványok megütköztek szavain. Jézus azonban megismételte: „Fiaim, bizony nehéz a vagyonban bízóknak bejutni Isten országába.

²⁴A tanítványok pedig álmélkodának az ő beszédén; de Jézus ismét felelvén, monda nekik: Gyermekeim, mily nehéz azoknak, a kik a gazdagságban bíznak, az Isten országába bemenni!

²⁴A tanítványok megdöbbenek szavain, Jézus azonban ismét megszólalt, és ezt mondta nekik:

– Gyermekeim, milyen nehéz bejutni az Isten országába!

²⁵Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum Dei ".

²⁵Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.”

²⁵Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni az Isten országába.«

²⁵Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak az Isten országába jutni.”

²⁵Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni.

²⁵Könnyebb a tevének átmennie a tű fokán, mint a gazdagnak bejutnia Isten országába.

²⁶Qui magis admirabantur dicentes ad semetipsos: “ Et quis potest salvus fieri? ”.

²⁶Ezek szerfölött csodálkoztak és egymás közt kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?”

²⁶Azok erre még jobban csodálkoztak, és egymást kérdezték: »Akkor hát ki üdvözülhet?«

²⁶Azok még jobban megrökönyödtek és azt kérdezték egymástól: „Hát akkor ki üdvözülhet?”

²⁶Azok pedig még inkább álmélkodnak vala, mondván magok között: Kicsoda idvezülhet tehát?

²⁶Ők még jobban megrökönyödtek, és ezt mondták egymás közt:

– Akkor ki üdvözülhet?

²⁷Intuens illos Iesus ait: “ Apud homines impossibile est sed non apud Deum: omnia enimabilia sunt apud Deum ”.

²⁷Jézus rájuk nézett, és folytatta: „Embernek ez lehetetlen, de az Istennek nem. Mert az Istennek minden lehetséges.”

²⁷Jézus azonban rájuk tekintett és így szólt: »Embereknek lehetetlen ez, de Istennek nem; mert Istennek minden lehetséges.« (Ter 18,14; Jób 42,2)

²⁷Jézus rájuk tekintett és így szólt: „Embernek ez lehetetlen, de nem az Istennek, mert Istennek minden lehetséges.”

²⁷Jézus pedig rájuk tekintvén, monda: Az embereknél lehetetlen, de nem az Istennél; mert az Istennél minden lehetséges.

²⁷Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta:

– Az embereknek lehetetlen, de Istennek nem, mert Istennek minden lehetséges.

²⁸Coepit Petrus ei dicere: “ Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te ”.

²⁸Ekkor Péter megszólalt: „Nézd, mi mindent elhagytunk, és követtünk téged.”

²⁸Ekkor megszólalt Péter: »Íme, mi elhagytunk mindent és követtünk téged!«

²⁸Akkor Péter vette át a szót: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk és követtünk téged.”

²⁸És Péter kezdé mondani néki: Ímé, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged.

²⁸Erre Péter így szólt:

– Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged.

²⁹Ait Iesus: “ Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut matrem aut patrem aut filios aut agros propter me et propter evangelium,

²⁹Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, mindenki, aki értem és az evangéliumért elhagyja otthonát, testvéreit, anyját, apját, gyermekeit vagy földjét,

²⁹Jézus azt felelte: »Bizony, mondom nektek: mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, nővéreit vagy apját, anyját, a gyermekeit, vagy földjeit értem és az evangéliumért,

²⁹Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek: Senki sem hagyja el otthonát, testvéreit, nővéreit, anyját, atyját, gyermekeit vagy földjét értem és az evangéliumért,

²⁹Jézus pedig felelvén, monda: Bizony mondom nektek, senki sincs, a ki elhagyta házát, vagy fitestvéreit, vagy nőtestvéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy gyermekeit, vagy szántóföldeit én értem és az evangéliumért,

²⁹Jézus így szólt:

– Bizony, mondom nektek, senki sincs, aki elhagyta házát vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit vagy szántóföldjeit értem és az evangéliumért,

³⁰qui non accipiat centies tantum nunc in tempore hoc, domos et fratres et sorores et matres et filios et agros cum persecutionibus, et in saeculo futuro vitam aeternam.

³⁰százannyit kap, most ezen a világon otthont, testvért, anyát, gyermeket és földet – bár üldözések közepette –, az eljövendő világban pedig örök életet.

³⁰százannyit kap már most, ebben a világban: házakat, testvéreket, nővéreket, anyákat, gyermekeket és földeket, bár üldözések között; az eljövendő világban pedig az örök életet.

³⁰hogy százannyit ne kapna: már most ezen a világon – bár üldözések közt – otthont, testvért, nővért, anyát, gyermeket és földet, a másvilágon pedig az örök életet.

³⁰A ki százannyit ne kapna most ebben az időben, házakat, fitestvéreket, nőtestvéreket, anyákat, gyermekeket és szántóföldeket, üldözésekkel együtt; a jövőben világon pedig örök életet.

³⁰és ne kapna százannyit: most ebben a világban házakat, testvéreket, anyát, gyermeket, szántóföldeket – üldöztetésekkel együtt –, és a jövőben örök életet.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

1,15 “és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.”

1,18 “Rögtön otthagyták hálójukat és követték.”

4,19 “de a világ gondjai, a csalóka gazdagság és a többi vágy szívükbe hatol, elfojtja az igét, úgyszólván terméketlen marad.”

14,36 “Abba, Atyám! – fohászkodott –, te mindent megtehetsz. Vedd el tőlem ezt a kelyhet! De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te!”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 6,20 “A mennyben gyűjtsetek kincset, ahol nem rágja moly és nem marja rozsda, s ahol nem törnek be és nem lopják el a tolvajok!”

Mt 19,16-22 “Egy alkalommal odalépett hozzá valaki, és megkérdezte tőle: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” Így felelt neki: „Miért kérdezel engem a jó felől? Csak egyvalaki jó. Ezért, ha el akarsz jutni az örök életre, tartsd meg a parancsokat.” Az megkérdezte: „Melyeket?” Jézus felsorolta: „Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, apádat és anyádat tiszteld, felebarátodat pedig szeresd úgy, mint saját magadat.” Az ifjú erre kijelentette: „Ezeket mind megtartottam. Mit kell még tennem?” „Ha tökéletes akarsz lenni – felelte Jézus –, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincsed lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem!” Ennek hallatára az ifjú szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.”

Mt 19,23-30 “Jézus most tanítványaihoz fordult: „Bizony mondom nektek, a gazdagnak nehéz bejutnia a mennyek országába. Újra azt mondom: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.” Ennek hallatára a tanítványok igen megdöbbenek és azt kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?” Jézus rájuk nézett, és így szólt: „Embernek ez lehetetlen, Istennek azonban minden lehetséges.” Akkor Péter vette át a szót: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?” Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, ti, akik követtetek, a megújulásakor, amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, ti is ott ültök majd vele tizenkét trónon és ítélni fogtok Izrael tizenkét törzse fölött. Aki nevemért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy a földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége. Sokan lesznek elsőkből utolsók és utolsókból elsőek.”

Lk 12,33 “Adjátok el, amitek van, adjátok oda a rászorulóknak. Készítsetek magatoknak kimeríthetetlen erszényt, elfogyhatatlan kincset a mennyben, ahol nem fér hozzá tolvaj, és nem rágja szét a moly.”

Lk 14,26 “Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet a tanítványom.”

Lk 18,18-23 “Egy előkelő ember megkérdezte: „Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerhessem az örök életet?” Jézus ezt válaszolta neki: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak az Isten. Ismered a parancsokat: Ne törj házasságot, ne ölj, ne lopj, ne tégy hamis tanúságot, tiszteld apádat és anyádat.” Az kijelentette: „Ezt mind megtartottam gyermekkorom óta.” Ennek hallatára Jézus ezt mondta neki: „Egy dolognak még híjával vagy. Mindenedet, amid csak van, add el, s oszd szét a szegények közt, és kincsed lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem.” Amikor ezt meghallotta, igen elszomorodott, mert nagyon gazdag volt.”

Lk 18,24-30 “Amikor Jézus ezt látta, így szólt: „Milyen nehéz bejutni a gazdagnak az Isten országába! Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.” Erre hallgatói megkérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?” Ezt felelte: „Ami az embernek lehetetlen, az az Istennek lehetséges.” Most megszólalt Péter: „Nézd, mi elhagytuk mindenünket, amink volt és követtünk téged.” Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek: Senki sem hagyja el házát, feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért, hogy ne kapna ezen a világon sokkal többet, az eljövendő másvilágban pedig az örök életet.”

Jn 11,5 “Jézus szerette Mártát, a nővérét (Máriát) és Lázárt.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 18,14 “Van, ami az Úrnak lehetetlen? A jövő évben ez idő tájt újra eljövök hozzád és Sárának már fia lesz.”

Kiv 20,12-16 “Tiszteld apádat és anyádat, hogy sokáig élj azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened ad neked. Ne ölj. Ne törj házasságot. Ne lopj. Ne tégy hamis tanúságot embertársad ellen.”

MTörv 5,16-20 “Tiszteld apádat és anyádat, amint az Úr, a te Istened parancsolta neked, hogy hosszú életű légy és jól menjen a sorod azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened ad neked! Ne ölj! Ne törj házasságot! Ne lopj! Ne tégy hamis tanúságot embertársaid ellen!”

MTörv 24,14 “Szegény és nélkülöző munkás bérét, akár testvéreid közül való, akár azok közül az idegenek közül, akik országodban, városaidban élnek, ne tartsd vissza.”

2Krón 14,10 „Majd Aza segítségül hívta az Urat, az ő Istenét, és így fohászzkodott: „Uram, kívüled nincs senki, aki meg tudná segíteni a sokasággal szemben az erőtlent. Segíts meg minket, Urunk, Istenünk, mivel benned bízunk és a te nevedben vonultunk ki e sokaság ellen. Urunk, te vagy a mi Istenünk, ne engedd, hogy szembeszegüljön veled az ember!”

Jób 42,2 „Most már tudom, hogy akármit megtehetsz, nincs gondolat, amely neked lehetetlen.”

Sir 4,1 „Fiam, a szegénytől el ne vedd kenyerét, s ne hagyd elepedni az elnyomott szemét.”

Zak 8,6-7 „Ezt mondja a Seregek Ura: Ha ez csodálatosnak látszik majd a nép maradékának szemében [azokban a napokban], vajon az én szememben is csodálatosnak látszik majd? – mondja a Seregek Ura. Ezt mondja a Seregek Ura: Lám, kiszabadítom népemet napkelet és napnyugat földjéről.”

Róm 3,26 „hogy igazságosságát most kimutassa. Mert amint ő igaz, úgy akar igazzá tenni mindenkit, aki Jézusban hisz.”

Róm 13,9 „Hiszen a parancs: ne törj házasságot, ne ölj, ne lopj, a másét ne kívánd, s ami egyéb parancs még van, mind ebben az egyben tetőződik: Szeresd embertársadat, mint saját magadat.”

1Kor 6,8 „Ehelyett ti követtetek el igazságtalanságot és okoztok kárt, mégpedig testvéreknek.”

1Kor 7,5 „Ne tartózkodjatok egymástól, legföljebb közös megegyezéssel egy időre, hogy azt imádsággal töltsétek. Azután térjete vissza egymáshoz, nehogy a sátán megkísértsen benneteket, mivel nem tudtok megtartóztatásban élni.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

„Mi is a Törvény tanítása? Arra tanít, hogy közelebb kerülj Istenhez. Elmerülve az Ő parancsolataiban egyre tökéletesebbé válj az Ő követésében. Ezért idézi először a Törvényt az Úr Jézus az ifjúnak: „*Ismered a parancsokat: Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodj, ne csalj, tiszteld apádat és anyádat!*” Ő azt felelte, hogy mindezeket megtartotta, tehát egy bizonyos szintre már eljutott. Ezt követően Krisztus kér tőle valamit, hogy magasabb szintre tudjon lépni: „*Egynek vagy még híjával: menj, add el, amid van, s add a szegényeknek, akkor kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj, kövess engem!*” Lásd a kettő közti különbséget! Az elsőben olyan követést

valósított meg, amely nem követelte még meg tőle, hogy teljes vagyonáról lemondjon. A második, a tökéletesebb követés, már igen. Krisztus Urunk a kapzsiságát tette próbára, azaz, hogy jobban szereti –e Őt, mint a vagyonát? Ezzel a próbatétellel az apostolok életmódját emelte ki, akik valóban mindenükről lemondtak, és követték Őt. Ha tehát üdvözölni akarsz, akkor menj el tehát add el, amid van, azaz vess el magadtól mindent és mindenkit, ami vagy aki távol tart Krisztustól és akkor kincsed lesz a mennyben.” [Vö.: *Lyoni Szent Iréneusz, Eretnekségek ellen, IV, 12, 5 (Ireneo di Lione, Adv. haer., IV, 12, 5)*]

„A mai evangéliumi szakaszban a gazdag ifjú történetét olvashatjuk. A Tiszteletreméltó Béda szerint ez a bizonyos ifjú hallhatta, amikor Jézus azt tanította, hogy aki nem fogadja a mennyek országát úgy, mint egy gyermek, az nem juthat be oda – ahogy azt a múlt heti evangéliumban olvashattuk. Szerinte az ifjú azért kereste fel Jézust, mert arra vágyott, hogy ne csak példabeszédekben mondja el, hogy milyen érdemek alapján kerülhet be valaki a mennyek országába, hanem egészen nyíltan. Theophylactus azt írja, hogy Jézus nem csak azt az utasítást adja az ifjúnak, hogy mindenét adja el, hanem hangsúlyozza, hogy követésre szólítja fel. Ez szerinte azért nagyon fontos, mert a szegények között is vannak olyanok, akik nem alázatosak, hanem iszákosan. Azt a kijelentését pedig, hogy a gazdagok nehezen jutnak be a mennyek országába, szerinte nem úgy kell értelmezni, hogy a gazdag emberek rosszak, gonoszak volnának, hanem annak, aki gazdag, a vagyonához nem szabad görcsösen ragaszkodni és elrejtteni, hanem jó dolgokra kell használni. Aranyszájú Szent János arra a részletre fordítja a figyelmünket, hogy Jézus a fent említett kijelentést a tanítványainak mondja, mégpedig azért, hogy kiemelje: nem kell szégyenkezniük a szegénységük miatt. A Tiszteletreméltó Béda pedig hangsúlyozza, hogy Jézus nem azt mondja, hogy a gazdag embernek lehetetlen lenne belépni az Isten országában, hanem hogy nehéz – Isten nélkül biztosan az. Tehát Theophylactus szavaival élve ahhoz, hogy ezt elérhessük, hallgatnunk kell az Isten szavát.

A továbbiakban Péter megkérdezi Jézus, hogy ha ilyen nehéz, akkor egyáltalán kinek lehetséges? És bár Péter a tanítványok nevében szól Jézushoz, a Mester általános érvényű választ ad. El kell hagyni apánkat és anyánkat, ami pedig azt jelenti, hogy minden földi javak előtt az Isten dicsőségét kell keresni – olvashatjuk Theophylactus magyarázatában.” [Vö. *AQUINAS, St. Thomas: Catena Aurea - Gospel of Mark, Grand Rapids, MI: Christian Classics Ethereal Library, <http://www.ccel.org/ccel/aquinas/catena2.pdf> (Letöltés ideje: 2017. november 28.), 154-160.o.]*

2.2. Tanítóhivatali vonal

Szent II. János Pál pápa: *Redemptionis donum*

II. János Pál pápa apostoli buzdítása a szerzetesi közösségekhez a megváltás 1950. évfordulója alkalmából 1983-84-ben tartott rendkívüli szentévben

Mk 10,21

2. Miközben a szentév lassanként a végéhez közeledik, hozzátok szeretnék szólni, szerzetesek és szerzetesnők, akár szemlélődők vagytok, akár különböző apostoli munkát végeztek.

Már előzőleg is szóltam hozzátok számos helyen és különböző alkalmakkor, amikor meg is erősítettem és kifejtettem az evangéliumi tanítást, amint az megtalálható az Egyház egész hagyományában, mindenekelőtt pedig a legutóbbi egyetemes zsinat tanításában, a *Lumen gentium* hittani konstitúcióban és a *Perfectae caritatis* dekrétumban, továbbá elődünknek, VI. Pálnak a fentiek szellemében kiadott *Evangelica testificatio* kezdetű apostoli buzdításában. Nemrég lépett hatályba az új *Egyházi Törvénykönyv*, mely voltaképpen az említett zsinat utolsó dokumentumának tekinthető, és ez valamennyiőtöknek értékes segítséget nyújt és biztonságosan fog vezetni, amikor részleteiben meghatározátok az utakat, melyeken nagyszerű hivatástoknak hűségesen és nagylelkűen eleget tehetnek.

Szent Péter utóda és Róma püspökeként, akivel közösségeitek különleges kapcsolatban vannak, szívből köszöntelek benneteket. E római székből szólok hozzátok, ismételve Szent Pál szavait: „*eljegyeztelek ... benneteket egy férfival, hogy tiszta szűzként vezesselek el Krisztushoz*” (2Kor 11,2). Az Egyház, mely az apostoloktól átvette az Isteni Jegyessel való frigy drága kincsét, bensőséges szeretettel tekint minden fiára és leányára, akik az *evangéliumi tanácsokra tett fogadalommal* – az Egyház közvetítésével – különleges szövetségre léptek a világ Megváltójával.

Fogadjátok a megváltás szentévében ezt a hozzátok intézett üzenetet, mint a szeretet szavát, melyet az Egyház mond el nektek. Fogadjátok ezt az üzenetet, bárhol vagytok is: akár valamelyik elmélkedő közösség klauzurájában, akár az apostolkodás sokrétű területén dolgoztok: missziókban, lelkipásztorkodásban, kórházakban vagy bárhol, ahol szenvedő emberen segítetek, nevelőintézetekben, iskolákban, egyetemen, s végül minden egyes házatokban, ahol „Krisztus nevében összegyűjtve”, azzal a tudattal éltek, hogy „Krisztus köztetek van” (Mt 18,20).

Az Egyháznak a Megváltás jubileumi évében hozzátok szóló szeretetteljes szavaiismételjük Krisztusnak azokat a szeretetteljes szavait, melyeket mindegyikőkhöz intézett, amikor kimondta a titokzatos „kövess engem” fölszólítást (Mt 19,21; Mk 10,21; Lk 18,22), melyből hívástok kezdete fakadt az Egyházban.

Mk 10,21

„Jézus rátekintett és megszerette őt”

3. „Jézus rátekintett és megszerette őt” (Mk 10,21), és szólt hozzá: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj, és kövess engem!” (Mt 19,21) – Noha tudjuk, hogy e szavak a gazdag ifjúnál süket fülekre találtak, tartalmuk mégis megérdemli, hogy figyelmesen végig gondoljuk, hiszen a hivatás belső struktúráját tárják elénk.

„Jézus rátekintett, és megszerette őt...” Az Üdvözítő szeretete ez, mely a megváltás isteni és emberi mélységéből fakad. Az örök Atya örök szeretete tükröződik benne, aki „úgy szerette a világot, hogy Egyszülött Fiát adta érte, hogy mindenki, aki őbenne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). A Fiú e szeretettől indítva, s az Atyától a Szentlélekben fogadva el a küldetést lett a világ Megváltója. Az Atya szeretete a Fiúban mint *megváltó szeretet* mutatkozott meg. Ez a szeretet az ember és a világ megváltásának igazi ára. Krisztus apostolai mély megrendüléssel szólnak a megváltás ezen áráról: „Hiszen tudjátok, hogy nem veszendő ezüstön vagy aranyon szabadultatok ki, hanem Krisztusnak, a hibátlan és egészen tiszta báránynak a drága vére árán” (1Pt 1,18) – írta Szent Péter; Szent Pál pedig hozzáfűzi: „Nagy volt a ti váltságdíjatok” (1Kor 6,19-20).

Az evangéliumi tanácsok útjára szólító meghívás a *Krisztus szeretetével való bensőséges találkozásból* fakad, mely szeretet megváltó szeretet. És Krisztus éppen e megváltó szeretettel hív. A hivatás struktúrájában az e szeretettel való találkozás teljesen személyes. Amikor Krisztus a meghíváskor „reátok tekintett és megszeretett titeket”, kedves szerzetesek és szerzetesnők, ez a megváltó szeretet egy meghatározott személynek szólt, s ugyanakkor jegyesi jelleget öltött: tudniillik kiválasztó szeretetté vált. Ez a szeretet átöleli az egész személyt, lelkét és testét, akár férfi, akár nő, mégpedig azt a „személyes ént”, mely egyetlen és megismételhetetlen. Ő, aki örökkévalóságban átadja magát az Atyának, és a megváltás misztériumában „ajándékozta önmagát”, Ő hívta meg az embert, hogy viszonzásul adja oda magát különleges szolgálattal a megváltás művében azáltal, hogy egy, az Egyház által

elismert és jóváhagyott közösség tagja lesz. Vajon nem csengenek egybe ezzel a meghívással Szent Pál szavai: „Nem tudjátok, hogy a ti testetek a bennetek lakó Szentlélek temploma? Nem tudjátok, hogy nem vagytok a magatokéi? Nagy volt a ti váltságdíjatok!” (1Kor 6,19-20)

Bizony ez így van. Krisztus szeretete, kedves testvérek és nővérek, mindegyikőtöket megérintette a megváltásnak ugyanazzal az „arával”. Ezért legyetek annaktudatában, hogy többé már „nem vagytok a magatokéi”, hanem az övéi vagytok. Ez az új fölismerés Krisztusnak a szívetek mélyéig hatoló, „szeretettel teljes tekintetéből” fakad. E tekintetre válaszoltatok, amikor őt választottátok, aki előbb választott ki mindegyiketeket, s meghívott a maga mérhetetlen megváltó szeretetével. Mivel „név szerint” hívott meg titeket, meghívása mindig az emberi szabadságát szólítja meg. Krisztus ugyanis azt mondja: „ha akarod...”. Ebből következően a meghívásra adott válasz mindig szabad választás eredménye. Az utat választván, melyet ő mutatott nektek, a názáreti Jézust, a világ Megváltóját választottátok.

lásd Mk 10,21

6. E meghívás struktúrája – amint azt az ifjú szavaiból a szinoptikusoknál (lásd Mt 19,21; Mk 10,21; Lk 18,22) kihámozhatjuk – akkor tűnik elő, amikor az ember saját emberségének alapvető kincsét annak a kincsnek a távlatában fedezi föl, amely a mennyben az emberé. Ebben a távlatban saját emberségünk alapvető kincse összekapcsolódik azzal, hogy „önmagunkat adva létezünk”. E meghívásban a közvetlen vonatkoztatási pont *Jézus Krisztus élő személye*. A tökéletesség útjára szóló hívás tőle és általa a Szentlélekben nyer formát, aki új és új személyeket – férfiakat és nőket, életük különböző szakaszában, főleg fiatal korokban – tanít meg mindarra, amit Krisztus mondott (Jn 14,26); nevezetesen arra, amit az ifjúnak mondott, aki kérdezte tőle: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” (Mt 19,16) Krisztus válaszából – aki az őt kérdezőre „ránézett és megszerette” – a *megváltás misztériumának* hatékony kovásza árad annak tudatába, szívébe és akaratába, aki őszintén és igazságban keres.

Az evangéliumi tanácsok útjára szóló hívás ily módon mindig Istentől indul: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, és arra rendelvelek, hogy elmenjetekek és gyümölcsöt hozzatok, és gyümölcsötök maradandó legyen” (Jn 15,16). Maga a meghívás, mellyel az ember igazán fölfedezi az ajándékozás evangéliumi törvényét, s amely emberségébe van írva, *ajándék!* Ajándék, telve az evangélium mélységével, ajándék, melyben a megváltás misztériumának isteni és emberi lényege

ragyog a világra. „A szeretetnek nem az a lényege, hogy mi szeretjük Istent, hanem hogy ő szeret minket, és elküldte a Fiát bűneinkért engesztelésül” (1Jn 4,10).

lásd Mk 10,21

Szegénység

12. A szegénységre vonatkozóan mennyire kifejezőek a második korintusi levél szavai, melyek gondosan összefoglalják mindazt, amit erről az evangéliumban hallunk! „Ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét, mert értetek *szegény lett, jóllehet gazdag volt*, hogy az Ő szegénysége által ti meggazdagodjatok.” (2Kor 8,9) E szavak értelmében a szegénység Jézus Krisztus megváltói kegyelmének belső struktúrájához tartozik. A szegénység nélkül érthetetlen az isteni ajándékozás misztériuma, melyben az ember részesült; ez az ajándékozás Jézus Krisztusban valósult meg. Az evangéliumban központi helyet foglal el a szegénység, a meghirdetett nyolc boldogság közül az első: „Boldogok a lélekben szegények” (Mt 5,3). Az evangéliumi szegénységben tárul föl az egész titok, „mely öröktől fogva el volt rejtve Istenben” (Ef 3,9). Csak akik ilyen módon szegények, csupán ők képesek bensőleg megérteni annak szegénységét, aki végtelenül gazdag. Krisztus *szegénysége* Isten *végtelen gazdagságát* rejt, sőt annak tévedhetetlen bizonyága. A gazdagság ugyanis, tudniillik maga az istenség, semmiféle teremtett jóban nem tud megfelelő módon megnyilvánulni. Kizárólag a szegénységben fejezheti ki magát, s ezért megfelelő módon csak a szegények, ti. a lélekben szegények érthetik meg. Köztük Krisztus, az Istenember az első, ő, „aki gazdag volt és szegénnyé lett”. Ő nemcsak tanítója, hanem hirdetője és keze annak a megváltó szegénységnek, mely megfelel Isten végtelen gazdagságának és kegyelme kimeríthetetlen erejének.

Ezért az is igaz – miként az Apostol mondja –, hogy „mi az ő szegénysége által váltunk gazdaggá”. A Mester ugyanis annak a szegénységnek a hirdetője, mely gazdagít. Éppen ezért mondta az evangéliumi ifjúnak: „...add el, amid van... oszd szét... és maradandó kincsed lesz a mennyben” (Mt 19,21; lásd Mk 10,21; Lk 18,22). E szavakban fölszólítás van: saját szegénységedből gazdagodjanak mások; e fölszólítás mélyén rejlik Isten végtelen gazdagságának bizonyága, azé a gazdagságé, mely az emberlelkébe árasztott kegyelem titkában magában az emberben éppen a szegénység által forrást fakaszt, hogy mások gazdagodhassanak; e forrás nem vethető össze az anyagi javak semmiféle bőségével; e forrásból, miként Istentől, úgy árad a jó mások számára. Ez az ajándékozás valósul meg Krisztus misztériumában, aki

„szegénységével gazdaggá tett minket”. Az evangélium lapjain látható, hogy e gazdagítás hogyan halad előre és éri el csúcspontját a húsvéti eseményben: Krisztus ugyanis, aki a kereszthalálban a legszegényebb, ugyanaz, aki föltámadása által az új élet teljességével mérhetetlenül gazdaggá tett minket.

Kedves testvérek és nővérek, ti, akik az evangéliumi fogadalom révén lélekben szegények vagytok, vállaljátok egész életetek folyamán *Krisztusnak ezt az üdvözítő szegénységét*: napról napra érlelődjék ez bennetek! „Elsősorban Isten országát és annak igazságát keressétek...” és a továbbiakat „mind megkapjátok hozzá” (Mt 6,33). Bárcsak bennetek és általatok beteljesednék a szegények, a lélekben szegények (lásd Mt 5,3) számára ígért evangéliumi boldogság! (lásd Lk 6,20)

Szent II. János Pál pápa: Christifideles laici

II. János Pál pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről

Mk 10,21

A fiatalok az Egyház reménysége

46. A szinódus különös *figyelmet* akart szentelni a *fiataloknak*. És méltán. A világ sok népében ők alkotják a lakosság felét, s gyakran e nemzeteken belül Isten népének is a felét adják. A fiatalok már ebből a szempontból is rendkívüli erőt képeznek, és *nagy kihívást* jelentenek az *Egyház jövője számára*. A fiatalokban látja ugyanis az Egyház az előtte álló, jövőbe vezető utat, és bennük találja meg a vidám fiatalság képét és fölhívását, amellyel Krisztus Lelke állandóan gazdagítja. A Zsinat ilyen értelemben mondta az ifjúságról: „Ők az Egyház reménysége”.¹

Az egész világ fiataljaihoz 1985. március 31-én intézett levélben olvassuk a következőket: „Az Egyház az ifjúságra tekint, sőt: az Egyház bizonyos formában az ifjúságban *önmagát látja* valamennyiötökben és mindegyikötökben külön-külön is. Ez így van kezdet óta, az apostolok korától fogva. Ezt igazolja főként Szent János levele: „Írok nektek, ifjak, mert legyőztétek a gonoszt. Írtam nektek, kedves gyermekek, mert megismertétek az Atyát... Írtam nektek, ifjak, mert erősek vagytok, az Isten

¹ II. Vatikáni zsinat, Gravissimum Educationis kezdetű dekrétum a keresztyény nevelésről, 2.

tanítása *bennetek van*” ... A mi generációnkban, a Krisztus utáni második évezred végén is, az ifjúságban szemléli önmagát az Egyház.”²

A fiatalokat nem szabad csupán az Egyház lelkipásztori gondoskodásának tárgyaként szemlélni; valójában aktív alanyok, az *evangelizáció és a társadalmi megújulás tevékeny résztvevői*, és erre biztatni kell őket.³ A fiatalság az „én” és az „életterv” *fölfedezésének* különösen intenzív ideje; ez a *növekedés* ideje, amikor „gyarapodni” kell „bölcességben és korban, s Isten és emberek előtti kedvességben” (Lk 2,52).

Amint a szinódusi atyák mondták: „A fiatalok rendkívül fogékonyak az igazságosság, az erőszakmentesség és a béke értékeire. Szívük nyitott a testvériségre, barátságra, szolidaritásra. Igen erősen hatnak rájuk az életminőséggel és a természet megőrzésével kapcsolatos ügyek. Tele vannak azonban nyugtalansággal, csalódásokkal, a világtól való félelemmel és szorongással, és az állapotuknak megfelelő kísértésekkel.”⁴

Az Egyháznak törekednie kell arra, hogy újjáéledjen benne az a kiválasztó szeretet, amelyet Jézus az evangéliumi ifjú iránt tanúsított: „Jézus rátekintett és megszerette őt” (Mk 10,21). Ezért az Egyház fáradhatatlanul hirdeti Jézus Krisztust; hirdeti evangéliumát, mint az egyetlen és túláradó bőségű feleletet a fiatalok mélyből fakadó vágyaira, s mint személyes csatlakozásra fölszólító buzdítást („és jöjj, kövess engem” Mk 10,21), ami Jézusnak az Atya iránt érzett fiúi szeretetéből és az emberiségért vállalt üdvözítő küldetéséből való részesedést jelenti.

*Az Egyháznak és a fiataloknak kölcsönösen sok mondanivalója van egymás számára. Ez a párbeszéd, amelyet nagy szeretettel, világosan, bátran kell vezetni, segíteni fogja a nemzedékek találkozását és kölcsönös közeledését; ez az Egyház és a társadalom számára a gazdagság és a fiatalság forrása lesz. A Zsinat a fiatalokhoz intézett üzenetében kijelenti: „Az Egyház bizalommal és szeretettel tekint rátok... Az Egyház a világ igazi fiatalsága... Nézzetek rá, és fedezték föl rajta Krisztus vonásait.”*⁵

Szent II. János Pál pápa: Pastores dabo vobis

² II. János Pál, Apostoli levél a világ összes fiataljához a „Fiatalság Nemzetközi Éve”

³ vö. Propositio 52.

⁴ Propositio 51.

⁵ II. Vatikáni zsinat, Nuntii, A fiatalokhoz (1965. december 8.): AAS 58 (1966) 18 (francia nyelvű szöveg).

II. János Pál pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a püspökökhöz, a papokhoz és az egész katolikus egyház minden hívőjéhez a papképzésről korunk körülményei között

Mk 10,22

A hivatás dialógusa: Isten kezdeményezése és az ember válasza

36. Minden papi hivatás története, miként minden keresztény hivatásé is, egy *Isten és ember közötti elmondhatatlan dialógus története*, a meghívó Isten szeretete és az Istennek válaszoló ember szabadsága közti dialógusé. A meghívás két, egymástól elválaszthatatlan mozzanata – a szabad embernek felkínált ingyenes isteni ajándék – világlik ki nagyon szemléletesen Márk evangélista szavaiból, amikor elmondja a Tizenkét Apostol meghívásának történetét: „Ezután fölment a hegyre, és magához *hívta, akiket kiválasztott*. A választottak *csatlakoztak* hozzá.”⁶ Nyilvánvaló, hogy Jézus abszolút szabadon *hív*, a Tizenkét apostol pedig először *odajött*, aztán *követe* Jézust.

Ez az összes meghívás örök „paradigmája”, mintája. Ez minden meghívott azonos útja: a prófétáké és az apostoloké; a papoké és a szerzeteseké; az összes krisztushívóké, azaz mindenkié, akit Isten meghív.

Minden meghívás legfontosabb, sőt megelőző és létrehozó mozzanata a *meghívóIsten szabad és ingyenes beavatkozása*. A meghívás csak Tőle indulhat el. Ez volt már Jeremiás próféta tapasztalata: „És szólt hozzám az Úr, mondván: Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, ismertelek téged, s mielőtt megszülettél volna, megszenteltelek és a nemzetek prófétájává adtalak téged” (1,4-5). Megerősíti ezt Pál apostol, aki minden meghívást Krisztus örök kiválasztásába helyez: „Az Atya kiválasztott minket őbenne a világ teremtése előtt... akaratának tetszése szerint” (Ef 1,5). A megelőző kegyelem ajándékát legjobban Jézus szavai fejezik ki: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, és arra rendelvelek, hogy elmenjete, gyümölcsöt hozzatok és a gyümölcsötök maradandó legyen” (Jn 15,16).

Ha tehát a papi meghívás félreérthetetlen módon ugyan, de kiemeli a kegyelem elsőbbségét, Isten embert hívó szabad és szuverén akaratát a legnagyobb tisztelettel kell fogadni, és sem kieroszakolni nem szabad semmi módon, sem emberi akaratnak

⁶ A Neovulgatában: Jézus fölment a hegyre és magához hívta azokat, akiket ő maga akart, s azok odajöttek Hozzá” (3,13). (A ford. megj.)

nem szabad alárendelni. A meghívás ugyanis az isteni kegyelem ajándéka és semmiképpen nem emberi jog; annyira, hogy „a papi életet soha nem szabad egyszerű emberi előmenetelnek, sem a szolgálati küldetést egyszerű személyes vállalkozásnak tekinteni.”⁷ Ezért gyökerében ki van zárva a „meghívottak” minden öndicsérő dicsekvése (vö. *Zsid 4,4*). Akik meghívottnak érzik magukat, megindult és hálás szívvel, ugyanakkor bizalommal és rendíthetetlen és erős reménnyel fogadják a meghívást, tudván, hogy nem saját erejükre, hanem a meghívó Isten föltétlen hűségére támaszkodnak. „És magához hívta azokat, akiket kiválasztott. A választottak csatlakoztak hozzá” (*Mk 3,13*). A „csatlakoztak” vagy az azonos jelentésű „követték Őt” azt a szabad csatlakozást fejezi ki, mellyel a „Tizenkettő” a meghívó Mesternek válaszolt. Péter és András esetében így történt: „és szólt hozzájuk: 'Jöjjetek utánam, én emberhalásszá teszek titeket'. Ők pedig azonnal elhagyván a hajót és atyjukat, követték Őt” (*Mt 4,19-20*). Ugyanezt tapasztalta Jakab és János is (vö. *19,21-22*). Ugyanezt tapasztalja mindenki, mert a meghívásban egyszerre ragyog föl Isten ingyenes szeretete és az emberi szabadság legnagyobb fölmagasztalása, ami abban áll, hogy az ember csatlakozik a meghívó Istenhez és föltétlen bizalommal neki adja magát.

Valójában a kegyelem és a szabadság nem ellentétesek egymással. Épp ellenkezőleg, a kegyelem, kiszabadítván a bűn rabszolgaságából, fölébreszti és megőrzi az emberi szabadságot (vö. *Jn 8,34-36*); gyógyítja, fölemeli és képessé teszi arra, hogy Istennek adja magát és befogadja az Ő ajándékait. S miként senki nem erőszakolhatja ki Isten abszolút ingyenes meghívását, ugyanúgy senki nem térítheti el a szabad emberi választ. Ezért még az az ifjú is, aki vissza merte utasítani Jézus „jöjj és kövess engem” meghívását – jóllehet a saját kárára tette –, a maga szabad voltát hangsúlyozta tettevel: „hallván az ígét szomorúan elment, mert igen gazdag volt” (*Mk 10,22*).

A szabadság tehát a meghívás lényeges mozzanata; s ez a szabadság, ha pozitív választ ad, úgy fogalmazódik meg, mint mély és személyes csatlakozás vagy nagylelkű ajándékozás, pontosabban az ajándékba kapottak visszaajándékozása (tudniillik a meghívó Istennek, kinek a följajánlásban az Ő ajándékait mutatják be). „A meghívás – mondta VI. Pál – mértéke a válaszhoz igazodik, és csak szabad meghívások vannak; azaz az önátadásnak tudatosnak, szabadnak, teljesnek és önkéntesnek kell lennie... följajánlást mondtunk, s épp ebben van a probléma! Krisztus szelíd és átható szava mondja, ma ugyanúgy, mint tegnap, sőt még inkább, mint tegnap: Jöjj! A szabadság tehát a legsúlyosabb döntés helyzetébe kerül: a följajánlás, a bőkezűség, önmaga

⁷ Insegnamenti XII: 2, 1417. (Az 1989. XII. 3-i Úr Angyala imádkozása után mondott beszéd)

fömláldozása által válaszolhat a meghívásra.”⁸

Önmaga szabad följajnlásának – melyben a meghívó Istennek adott emberi válasz benső és mély értelme rejlik – legerőteljesebb példája s ugyanakkor gyökere Jézus Krisztus (aki az első a „meghívottak” között) teljesen szabad önfelajnlása az Atya akaratának: „Ezért a világba lépve mondja: 'Áldozatot és följajnlást nem akartál, de testet alkottál nekem... akkor mondtam: Íme eljövök... , hogy megtegyem, Isten, a te akaratodat'” (Zsid 10,5-7).

Krisztussal bensőséges egységben a szűz és anya Mária is az összes teremtmények között a legjobban megtapasztalta a meghívás igazságát; Isten legnagyobb szeretetére senki sem adott akkora szeretettel választ, mint ő.⁹

Mk 10,22

37. „Hallván az ígét szomorúan elment, mert igen gazdag volt” (Mk 10,22). Ez a gazdag ifjú, akiről az Evangélium beszél, s aki nem követi Jézus meghívását, megmutatja, hogy milyen akadályozó erők tudják megfojtani és kioltani az ember szabad válaszát; ugyanis nemcsak az anyagi javak képesek elzárni az emberi szívet a lelki értékek és Isten országának radikális igényei elől, hanem korunk társadalmi és kulturális körülményei is fenyegethetik és torzíthatják a meghívás természetét, s így nehezzé vagy teljesen lehetetlenné tudják tenni a meghívás megértését és elfogadását.

Sokakban annyira általános és zavaros istenfogalom él, hogy óvatlanul olyan vallási formákba tévednek, melyektől Isten teljesen távol van, ezért akarata egyáltalán nem ismerhető meg: Istent megváltoztathatatlan és elkerülhetetlen végzetnek tekintik, melyet az embernek passzív türelemmel tudomásul kell vennie. Isten arca azonban, melyet Krisztus kinyilatkoztatni jött, nem ilyen, hanem elsősorban Atya, aki megelőző és örök atyai szeretetével meghívja az embert, s állandó csodálatos dialógusba fogadja; arra hívja, hogy fiúként legyen részese az isteni életnek. Igaz, hogy az ember képtelen önmaga igazsága megismerésére, ha téves istenfogalma van; ebben az esetben semmiféle meghívást nem lehet fölfogni, sem teljes értelmében életté váltani; csak tehernek érzik, amit hordozni vagy elviselni alig lehet.

⁸ VI. Pál: Insegnamenti VI: 134. (Üzenet a hivatások ötödik világnapjára, 1968. IV. 19-re)

⁹ 5. javaslat

Az emberfogalom körüli tévedések, gyakran filozófiai vagy tudományos bizonyítással a háttérben, arra viszik az embert, hogy létét és szabadságát kívülről eredő okoktól – például a nevelési, pszichológiai, kulturális vagy környezeti tényezőktől – függőnek vagy meghatározottnak lássa. Mások úgy értelmezik a szabadságot, mintha abszolút autonómiával rendelkezne, s mintha a személyes vágyak egyetlen forrása lenne, mely minden körülmények között meg akarja valósítani önmagát. De ily módon elzárja maga előtt az utat, hogy a szeretet szabad dialógusaként értse és élhesse a meghívást, mely azzal indul, hogy Isten ajándékozik az embernek, és azzal zárul, hogy az ember őszintén odaadja önmagát.

Olyan irányzatok is vannak, melyek az ember Istenhez fűződő kapcsolatát – mint mondják – individualista és intim módon értelmezik. Mintha Isten minden egyes embert csak személyes úton közelítene, kizárva mindenfajta közösséget; azaz mintha Isten csak az egyes meghívottak javát, esetleg üdvösségét akarná, s nem azt, hogy a közösség szolgálata által adják magukat Istennek. Ebben a gondolkodásmódban új és veszedelmesebb fenyegetések rejlenek, melyek lehetetlenné teszik a minden keresztény meghíváshoz, főként a papi hivatáshoz tartozó egyházas jelleg fölismerését és örömteli elfogadását. Helyesen mondja a Zsinat, hogy a szolgálati papság értelme és igazsága a keresztény közösség szolgálatában, s tágabb értelemben a krisztushívők általános papságának támogatásában van.¹⁰

Ez a kulturális környezet, melynek hatását a keresztények, főként a fiatalok érzik, könnyebben érthetővé teszi a papi hivatások hiányát, mely együtt jár a hit mélyebb válságával. A Szinódus Atyái is kifejezetten mondják, hogy a hivatások válságának gyökere a hívők gondolkodás- és életmódjában van.¹¹ Ebből következik a „hivatásgondozás” sürgető volta az Egyházban, mely elsősorban arra irányul, hogy megújítsuk „a keresztény gondolkodást”, mely az élő hitből születik és táplálkozik. Ismét csak sürget az evangelizáció, mely Isten igaz arcát akarja megmutatni, tudniillik az Atyát, aki Jézus Krisztusban mindannyiunkat egyenként meghív; mely ugyanakkor vallja az emberi szabadság – az önátadás forrásának és erejének – hiteles értelmét. Csak ily módon alapozható meg, hogy bármely meghívást, főként a papi hivatást igazságának megfelelően fogják föl, szépségének megfelelően szeressék, s mélyebb örömmel és teljes odaadással éljék meg.

¹⁰ vö. LG 10; PO 12.

¹¹ 13. javaslat

Szent II. János Pál pápa: Veritatis splendor

II. János Pál pápa enciklikája a Katolikus Egyház minden püspökének az Egyház erkölcsstanának

néhány alapvető kérdéséről

Mk 10,18

9. Jézus így szólt: „Miért engem kérdezel a jóról? Egy valaki jó. Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat.” (Mt 19,17) Márknál és Lukácsnál a kérdés így hangzik: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egyedül Isten.” (Mk 10,18; vö. Lk 18,19)

Mielőtt válaszolna a kérdésre, Jézus azt akarja, hogy az ifjú önmaga előtt tisztázza az indítékot, miért őt kérdezi? A „jó Mester” megmutatja a kérdezőnek – és mindnyájunknak, hogy a kérdésre – „mi jót kell tennem, hogy örök életem legyen?” – a választ csak akkor lehet megkapni, ha szívvel és lélekkel Afelé fordul, aki „egyedül jó”: „Senki sem jó, egyedül Isten.” (Mk 10,18; vö. Lk 18,19) *A jó után érdeklődő kérdésre egyedül Isten tud válaszolni, mert Ő a Jó.*

A jó után érdeklődni ugyanis azt jelenti, hogy az ember Isten felé fordul, aki a jóság teljessége. Jézus megmutatja, hogy az ifjú kérdése valójában *vallási kérdés*, s hogy a jóság – mely egyszerre vonzza és lebilincseli az embert – forrása Istenben van, sőt a jóság maga Isten; Ő, aki egyedül méltó arra, hogy szeressék „teljes szívvel, teljes lélekkel és teljes elmével” (Mt 22,37); Ő, aki az ember boldogságának forrása. Jézus az erkölcsileg jó cselekvés kérdését visszavezeti vallási gyökereihez: Istennek – az egyetlen jóságnak, az élet teljességének, az emberi cselekvés végső céljának, a tökéletes boldogságnak – megvallásához.

Mk 10,17

11. Az „egy valaki jó” állítás a Tízparancsolat „első táblájához” vezet, mely arra szólít föl, hogy ismerjük el Istent egyetlen és abszolút Úrnak, és egyedül Őt imádjuk, mert Ő végtelenül szent (vö. Kiv 20,2-11). *A jó ezt jelenti: Istenhez tartozni, engedelmessé válni neki, alázattal vele járni, tenni az igazságot és szeretni a jámborságot* (vö. Mik 6,8). *A Törvény szíve és feje az Úrnak mint Istennek elismerése, s ebből erednek és erre irányulnak a részleges törvények.* Az erkölcsi parancsolatok révén nyilvánul meg Izrael népének az Úrhoz való tartozása, mert egyedül Isten az, aki jó. Erről

tanúskodik Szentírás, melynek minden lapját áthatja Isten abszolút szentségének élménye: „Szent, Szent, Szent a Seregek Ura”.(Iz 6,3)

Ám ha egyedül Isten a Jó, akkor semmiféle emberi erőfeszítés, még a parancsolatok legszigorúbb megtartása sem képes „beteljesíteni” a Törvényt, azaz Istennek ismerni el az Urat és megadni az egyedül Őt megillető imádást (vö.Mt 4,10). A „beteljesítés” egyedül Isten ajándékából eredhet, mert az isteni Jóságban való részesedést kínálja föl, mely Jézusban nyilatkozik meg és adja magát, akit a gazdag ifjú „Jó Mester”-nek szólított (Mk 10,17; Lk 18,18). És azt, amit a megszólításkor ez az ifjú talán csak sejtett, a beszélgetés végén Jézus a meghívásban teljesen kinyilatkoztatja: „Jöjj és kövess engem” (Mt 19,21).

Ferenc pápa: Evangelii gaudium

Ferenc pápa Az evangélium öröme kezdetű apostoli buzdítása a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, az istennek szentelt személyeknek és a világi híveknek az evangélium hirdetéséről a mai világban

Mk 10,21

269. Maga Jézus a modell ahhoz az evangelizációs döntéshez, amely bevezet minket a nép szívébe. Milyen jót tesz nekünk, ahogy mindenkire közel látjuk őt! Amikor beszélt valakivel, a szeméből szeretetteljes figyelem sugárzott: „Jézus ránézett és megkedvelte” (Mk 10,21). Nyitottnak látjuk őt a találkozásra, amikor az út mentén lévő vakhoz közeledik (vö. Mk 10,46-52), és amikor együtt eszik és iszik a bűnösökkel (vö. Mk 2,16), nem törődve azzal, hogy falánk és borissza embernek mondják (vö. Mt 11,19). Készségesnek látjuk, amikor hagyja, hogy egy utcanő megkenje a lábát (vö. Lk 7,36-50), vagy amikor éjszaka fogadja Nikodémust (vö. Jn 3,1-15). Jézus keresztén történet teljes odaadása nem más, mint annak a stílusnak a betetőzése, amely egész létét jellemezte. E modell által ihletve akarjunk teljességgel bekapcsolódni a társadalomba, osszuk meg az életet mindenkivel, hallgassuk meg aggodalmaikat, működünk együtt velük anyagi és lelki szükségleteikben, örülünk együtt azokkal, akik örvendeznek, és sírjunk azokkal, akik sírnak, és vállvetve vegyünk részt az új világ építésében! De ne kötelességként, ne kimerítő teherként, hanem személyes döntéssel, amely örömmel tölt el és identitással ruház fel.

Ferenc pápa: Üzenet a 30. ifjúsági világnapra

„Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent” (Mt 5,8)

vö. Mk 10,17-22

2. Boldogok a tiszta szívűek...

Most próbáljuk meg mélyebben megérteni, hogy ez a boldogság miként függ össze a szív tisztaságával. Mindenekelőtt meg kell értenünk a szív szó jelentését a Bibliában. A zsidó kultúrában a szív az emberi személy érzelmeinek, a gondolatainak, a szándékainak középpontja. Ha a Biblia azt tanítja, hogy Isten nem a külsőségeket nézi, hanem az ember szívét (vö. 1 Sám 16,7), akkor kijelenthetjük, hogy mi is a szívünkben kiindulva tudjuk meglátni az Istent. Ez azért van így, mivel a szív foglalja magában az embert a maga teljességében, mint testet és lelket, szeretetre és a szeretet elfogadására való képességével.

Ami a „tiszta” fogalmát illeti, az a görög szó, amelyet Máté evangélista ennek megjelölésére használ, a „katharosz”, amelynek alapvető jelentése megtisztított, tiszta, szennytől mentes. Az Evangéliumban azt látjuk, hogy Jézus elveti a rituális tisztaságnak azt a felfogását, amely a külsőséghez kötődött és megtiltott minden kapcsolatot a tisztátalannak tartott dolgokkal vagy személyekkel (köztük a leprásokkal és az idegenekkel). Azoknak a farizeusoknak, akik számos más korabeli zsidóhoz hasonlóan nem ettek anélkül, hogy ne végezték volna el a rituális mosdást és a számos hagyományos cselekményt a tárgyak leöblítése körül, Jézus kategorikusan kijelenti: „Kívülről semmi sem kerülhet be az emberbe, ami beszennyezhetné. Hanem ami belőle származik, az teszi az embert tisztátalanná. Mert belülről, az ember szívéből származik minden gonosz gondolat, erkölcstelenség, lopás, gyilkosság, házasságtörés, kapzsiság, rosszindulat, csalás, kicsapongás, irigység, káromlás, kevélység, léhaság” (Mk 7,15.21-22).

Miben áll fenn tehát a boldogság, amely a tiszta szívből származik? Ha abból a felsorolásból indulunk ki, amelyet Jézus ad azokról a rossz dolgokról, amelyek tisztátalanná teszik az embert, azt vesszük észre, hogy ezek főként a kapcsolatainkat érintő kérdések. Mindnyájunknak meg kell tanulnia felismernie, hogy mik azok a dolgok, amelyek „beszennyezhetik” a szívét. Ki kell alakítanunk magunkban az őszinte és érzékeny lelkiismeretet, „hogy felismerje, mi az Isten akarata, mi a helyes, mi a kedves előtte és mi a tökéletes” (Róm 12,2). Ha egészséges odafigyelésre van szükségünk ahhoz, hogy megőrizzük a teremtett világot, a levegőt, a vizet, a táplálékunk tisztaságát, mennyivel inkább kell figyelni arra, hogy tisztán őrizzük meg azt, ami a legértékesebb a számunkra: a szívünket és a kapcsolatainkat. Ez a

„humán ökológia” segíthet bennünket abban, hogy belélegezzük a szép dolgok, az igazi szeretet, a szentség tiszta levegőjét.

Egy ízben feltettem nektek a kérdést: Hol van a kincsetek? Milyen kincsre alapozzátok szíveteket? (vö. Interjú belga fiatalokkal, 2014. március 31.) Igen, a szívünk kapaszkodhat hamis vagy valódi értékekhez, rátalálhat hiteles nyughelyre, ám az is lehet, hogy elszunnyad, ellustul és eltompul. A legnagyobb kincs, amit az életünkben birtokolhatunk, az a kapcsolatunk Istennel. Meg vagytok erről győződve? Tudatában vagytok, milyen felbecsülhetetlen értéke van a személyeteknek Isten szemében? Tudjátok, hogy Isten feltétel nélküli módon szeret és elfogad Benneteket úgy, ahogy vagytok? Ha ezt nem vesszük figyelembe, az ember megoldhatatlan rejtélyé válik, mivel csak az ad értelmet életünknek, ha tudjuk: Isten fenntartások nélkül szeret bennünket. Emlékeztek Jézus párbeszédére a gazdag ifjúval (vö. Mk 10,17-22)? Márk evangélista megjegyzi, hogy Jézus rátekintett és megszerette őt (vö. 10,21), felszólította, hogy kövesse őt, hogy megtalálja a valódi kincset. Azt kívánom nektek, kedves fiatalok, hogy Krisztusnak ez a szeretetteli tekintete kíséren el benneteket végig életetek során.

A fiatalság az az időszak, amikor kibomlik a szívetekben rejlő nagy érzelmi gazdagság, az igaz, szép és nagy szeretet iránti vágy. Mekkora erő rejlik abban, hogy képesek vagyunk szeretni és szeretetet elfogadni! Ne engedjétek meg, hogy ezt a hatalmas értéket meghamisítsák, lerombolják, elcsúfítsák benneteket. Ez akkor következik be, ha kapcsolatainkba beférkőzik a másik ember eszközzé silányítása, saját önző céljaink szerint való kihasználása, olykor csak a pusztá gyönyörszerzés érdekében. Az emberi szív megsérül és szomorúvá válik, ha ezt tapasztalja. Arra kérlek benneteket: ne féljétek az igazi szeretettől, attól, amelyre Jézus tanít bennünket, és amelyet így ír le Szent Pál: „A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem is kevély. Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel. Nem örül a gonoszszágnak, örömét az igazság győzelmében leli. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel. S a szeretet nem szűnik meg soha” (1Kor 13,4-8).

Amikor arra hívlak benneteket, hogy fedezzétek fel újra az ember szeretetre szóló meghívásának szépségét, arra is buzdítalak titeket, hogy álljatok ellen a széles körben elterjedt irányzatnak, amely a szeretetet banálissá teszi, főként azzal, hogy leszűkíti a pusztá szexualitásra, megfosztva a szeretet fogalmát alapvető velejáróitól: a szépségtől, a közösségtől, a hűségtől és a felelősségtől. Kedves fiatalok, „az ideiglenesség és viszonylagosság mai kultúrájában sokan azt hirdetik, hogy a fontos

a pillanat 'kiélvezése', nem éri meg egész életünkre elkötelezettséget vállalnunk, végleges, 'örökre szóló' döntéseket hoznunk, hiszen nem tudjuk, mit tartogat a holnap. Én viszont arra kérlek titeket, hogy legyetek forradalmárok, hogy merjetez szemben haladni az árral. Igen, azt kérem, hogy ebben szegüljetez szembe az ideiglenesség kultúrájával, amely végeredményben azt hiszi, nem is vagytok képesek felelősséget vállalni magatokra, nem vagytok képesek igazán szeretni. Én bízom bennetek, fiatalok, és imádkozom értetek. Legyen hozzá bátorságotok, hogy szembeforduljatek az árral. Legyen bátorságotok boldognak lenni" (Találkozó a riói IVT önkénteseivel, 2013. július 28).

Ti, fiatalok, derék felfedezőz vagytok! Ha belevetitek magatokat az Egyház gazdag tanításának a felfedezésébe, meglátjátok, hogy a kereszténység nem a tiltások sorozatát jelenti, amely a boldogságotok elfojtására irányul, hanem olyan élet-tervet ad, amely képes magával sodorni a szíveteket!

Ferenc pápa: Laudato sí'

Ferenc pápa Áldott légy kezdetű enciklikája, a közös otthon gondozásáról

Mk 10,21

226. A szív hozzáállásáról beszélünk, a szívéről, amely mindent derűs odafigyeléssel él meg, képes teljes mértékben jelen lenni valaki előtt anélkül, hogy azon gondolkodna, ami utána jön, és átadja magát minden pillanatnak mint Isten ajándékának, melyet teljesen meg kell élnie. Jézus ezt a hozzáállást tanította nekünk, amikor arra hívott minket, hogy nézzünk a mező liliomaira és az ég madaraira, vagy amikor egy kereső emberre „rászegezte tekintetét, és megkedvelte" (Mk 10,21). Ő tényleg teljesen jelen volt minden ember és minden teremtmény előtt, ezáltal pedig megmutatta, hogyan győzzük le azt a megbetegítő aggodalmaskodást, amely felületesség, agresszívvé és féktelen fogyasztóvá tesz bennünket.

2.3 Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a liturgia egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Mk 10, 17-30) alapján az egész liturgia a földi és mennyei kincsek, valamint a krisztuskövetéshez szükséges lelki szegénység témáját járja körül, valamint megjelenik Isten irgalmának emberi elképzeléseket felülmúló voltának

gondolata is. Ezt a központi motívumot fejt ki a nyolc boldogságból idézett *alleluja vers* (Mt 5, 3-4) is: „Boldogok, akik lélekben szegények, mert övék a mennyek országa”. A két választható *áldozási ének* közül az *első* (Zsolt 33, 11) szintén ehhez a gondolathoz kapcsolódó mondanivaló mentén szólal meg: „Jómódúak éheznek és nyomorognak; aki Istent keresi, az nem szenved hiányt a jóban”.

Jézus az evangéliumban miután az üdvösség elnyerésének nehézségeiről beszél, illetve arról, hogy ez a gazdagok számára különösen kihívást jelenthet, hozzáteszi tanítványait biztatva: „Embernek lehetetlen ez, de Istennek nem. Mert Istennek minden lehetséges” – az üdvösségre sosem önerőből, hanem csak Isten által lehet eljutni, de pont ez a ráhagyatkozás adhat óriási reményt. Ehhez kapcsolható a *kezdőének* (Zsolt 129, 3-4): „Ha bűneinket, Uram, felrovd, Uram, ki az, aki előtted megállhat? De nálad mindig kész az irgalom, Istenünk!”. A *válaszos zsoltár* (Zsolt 89, 12-13. 14-15. 16-17) is kapcsolódik e gondolatmenethez, Istenhez fohászkodik irgalomért: „Áraszd ránk irgalmadat, Urunk, hogy mindenkor ujjongjunk... Légy könyörületes szolgálidhoz”. A mennyei dicsőségbe való eljutásért imádkozik a *felajánló könyörgés* is: „Istenünk, fogadd el híveid könyörgéseit és ezeket a felajánlott áldozati adományokat, hogy odaadó szolgálatunk révén a mennyei dicsőségbe jussunk”. A két választható *áldozási ének* közül a *másodikban* (1 Jn 3, 2) szintén az üdvösség misztériumát figyelhetjük meg: „Amikor ismét megjelenik az Úr, hozzá leszünk hasonlók, mert látni fogjuk, amint van”. Hasonló gondolat mentén az isteni életből való részesedésről beszél az *áldozás utáni könyörgés* is: „Kérve kérjük Fölségedet, Istenünk, hogy amint Fiad szent testével és vérével táplálsz, tégy minket az isteni élet részesévé”.

Jézus a mai evangéliumi szakaszban is hangsúlyozza a szegényekkel, elesettekkel való törődés fontosságát, s az üdvösség mintegy „feltételeként” jelöli meg: „add el, amid van, oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz az égben”. Ehhez részben hozzáköthető a jótetteket középpontba állító *kezdő könyörgés*: „Urunk, Istenünk, kegyelmed mindenkor indítson és kísérjen minket, hogy figyelmünk szüntelenül a jótettekre irányuljon”.

Az *olvasmány* (Bölcs 7, 7-11) is hasonló gondolattól vezérelt, mint az evangélium. A szerző az Istentől kapott bölcsesség dicséretét zengi, mely többet ér minden földi kincsnél és hatalomnál: „Többre becsültem a jogarnál és a trónnál, és hozzá mértén semminek tartottam a gazdagságot”.

A *szentlecke* (Zsid 4,12-13) Isten mindenható, mindent látó hatalmáról szól – az ő szava „megítéli a szív gondolatait és érzéseit”. Ez több részről kapcsolható az

evangéliumi történethez – Jézus, mint Isten élő igéje, szava, beelát, mögé lát a gazdag ifjú szavainak, mintha sejtené, tudná, nagy vagyonnal bír. Másfelől pedig, Jézus arról is beszél, hogy üdvözülni, bár emberi erőből lehetetlen, „Istennek minden lehetséges”. Ez többek közt arra is utal, hogy Isten ismeri az ember minden rejtett gondolatát és szívének minden rezdülését – ahogyan azt a szentlecke is kifejti – s így az ember legjobb, legszebb, mások által talán észrevehetetlen törekvéseit is figyelembe veszi, s így irgalmassága üdvösségre segíthet bennünket.

Az *egyetemes könyörgések*ben szintén megjelenik a földi javaktól való függetlenség, illetve azok helyes használata, valamint a krisztuskövetésért mindent feladni kész lelkület: „Adj, Urunk, bölcsességet az embereknek, hogy helyesen értékeljék a földi javakat!” (első könyörgés); „Adj, Urunk, bölcsességet a fiataloknak, akiket papjaid és szerzeteseid sorába hívsz, hogy mindent elhagyva kövessék szent Fiadat!” (negyedik könyörgés); „Add, Urunk, hogy az ítélet napján nyugodtan adhassunk számot a földi javak használatáról!” (ötödik könyörgés); „Mennyei Atyánk! Adj nekünk bölcsességet, hogy tanításod szerint mindig az igaz értékeket válasszuk, a hamisakat pedig elvessük! Krisztus, a mi Urunk által” (papi záró ima).

2.3. Pedagógiai vonal

2.3.1. Tantörténet

„Ismered a parancsokat: Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodj, ne csalj, tiszteld apádat és anyádat!” (Mk 10, 19)

Az arany csomagolópapír

Egyszer egy ember megbüntette a lányát, amiért az eltüntette a drága pénzen vásárolt arany csomagolópapírt. Amiről az apa nem tudott, az az volt, hogy lány hosszú órákat azzal töltött, hogy az aranypapírból kivágjon egy darabot, amivel az apja számára készített ajándékot, egy dobozba csomagolta be, és tette a fa alá. Amikor szenteste az apja meglátta az ajándékot, kibontotta, látta, hogy a doboz belül üres. Azt mondta a lányának:

- Tudod kislányom, az úgy szokás, hogy ha valakinek ajándékot adunk, akkor nem szabad üres dobozt adni.

- De apa - így a lány - hiszen ez a doboz nem üres, tele van csókokkal, amiket én raktam el neked karácsonyra.

Az apa könnyeivel küszködve ölelte át a lányt, bocsánataért esedezve. A kislány átölelte apját és sírva bocsátott meg neki. Nem sokkal ezután a kislány meghalt egy balesetben. Az apa egész életén át az ágy alatt őrizte az arany dobozt. Amikor rosszul érezte magát, mindig kinyitotta a dobozt és egy emlékezetes csókot vett ki belőle így emlékezve az ő gyermekére, aki azt odatette.

Mindannyiunknak van ilyen aranydobozunk, amely tele van csókokkal gyermekünkötől, családunktól, barátainktól, Istentől.

Forrás: www.staff.u-szeged.hu/~csiszi/szemelyes/tortenet/cspapir.html

Kép forrása: <https://hu.depositphotos.com/13836269/stock-photo-golden-box-with-ribbon-bow.html>

„Fiaim! Bizony, nagyon nehéz az Isten országába jutni azoknak, akik a vagyonban bíznak! Könnyebb a tevének átmenni a tű fókán, mint a gazdagnak bemenni Isten országába.” (Mk 10, 24-25)

A dolgok nem mindig azok, aminek látszanak

Két utazó angyal megállt, hogy az éjszakát egy tehetős család házában töltsék el. A család udvariatlan volt, és megtagadta az angyaloktól, hogy a nagy ház vendégszobájában pihenjék ki magukat. Ehelyett egy kis helyet kaptak a hideg pincében. Amikor kinyújtóztak a kemény padlón, az idősebb angyal meglátott egy lyukat a falon és kijavította azt. Amikor a fiatalabb angyal kérdezte, miért, az idősebb angyal így felelt: "A dolgok nem mindig azok, aminek látszanak."

A következő éjjel mindketten egy nagyon szegény, de vendégszerető paraszt és felesége házában pihentek. Miután azt a kevés ételt is megosztották velük, amijük volt, átengedték az angyaloknak az ágyukat, ahol ők jól aludtak. Amikor a következő napon a nap felkelt, az angyalok könnyek között találták a parasztot és a feleségét. Az egyetlen tehenük, akinek a teje az egyedüli bevételük volt, holtan feküdt a mezőn.

A fiatal angyal dühös lett és kérdezte az idősebbet, hogyan hagyhatta, hogy ez megtörténjen. Az első embernek mindene megvolt, mégis segítettél neki, vádolta. A második családnak kevese volt, és hagytad, hogy elpusztuljon a tehenük.

A dolgok nem mindig azok, aminek látszanak, mondta az idősebb angyal. Amikor a nagyház hideg pincéjében pihentünk, észrevettem, hogy a falon lévő lyukban arany

van. Mivel a tulajdonos olyan mohó volt és nem akarta megosztani szerencsés sorsát, betapasztottam a falat, hogy ne találhassa meg. Amikor a utolsó éjszaka a paraszt ágyában aludtunk, jött a Halál angyala, hogy elvigye a feleségét. Helyette odaadtam a tehenet.

"A dolgok nem mindig azok, aminek látszanak."

Forrás: www.staff.u-szeged.hu/~csiszi/szemelyes/tortenet/dolgok.html

Vincze József - Istennel semmi sem lehetetlen

A hernyó esélye, amikor át akar kelni az úttesten (Zsolt 72,18; 118,23 - Róm 5,5) 7

„Nincs esélye. Előtte hatméternyi aszfalt. Húsz személykocsi, öt teherautó, egy nyerges vontató és két lovas kocsi jön percenként. A hernyó nem tud a járművekről. Nem tudja, milyen széles a műút. Nem tud gyalogosokról, kerékpárosokról és motorokról. Csak azt érzi, hogy a túloldalon valami zöldell. Gyönyörű, friss, valószínűleg ehető fű. A vágya űzi, át kellene kelni az úttesten. Nincs esélye. Hat méter aszfalt áll előtte. Elindul. Kúszik lábatlan lábain. Percenként huszonhét jármű jön. Elindul, lassan, sietség nélkül. Húsz személykocsi, öt teherautó, egy nyerges vontató és két lovas kocsi... Elindul. Megy, kúszik, halad - és megérkezik.”

A történet azért elgondolkoztató, mert ilyen a keresztény életünk is.

Mindenki tudja, hogyan kellene okosan, bölcsen, békésen, szépen élni, nagyon sokaknak mégsem sikerül. Tudjuk, hogyan kellene Isten Országát építeni, az eredmény mégis csekély.

Fiatalon, amikor az egész világot, az egész egyházat akartam megváltoztatni, egyszerűnek tűnt minden, és lehetségesnek. Ma már óvatosabb vagyok az eredményességet illetően, de egy dologban továbbra is biztos vagyok: Isten Országáa létrehozható, felépíthető itt a Földön. Az emberi szív szeretete legyőz minden akadályt.

Isten Országáa és a kereszténység helyzete hasonlít a kis hernyó esetéhez, aki át akar kelni a forgalmas országúton. Félelmetes erők dolgoznak Isten Országáa ellen, de meghátrálni mégsem szabad.

Mennyire reménytelennek tűnik az adást, osztozást hirdetni egy olyan társadalomban, ahol igazán csak a pénz számít. Amikor a pénz elbűvöl, leköti a gondolatot, megnémítja a lelket, elvon a családtól, hajszolása fáradttá és idegessé tesz, amikor átveszi az élet értelmét és az Isten helyét.

Mégis lehetséges, hogy ne a pénz szolgálai legyünk, hanem a Mindenhatóé! Lehetséges, hogy nemet mondjunk az életszínvonal emelkedésére, lehetséges nemet mondani arra, hogy ne a pénz töltse be az életünket, gondolatainkat, lelkünket. Lehet osztani, adni, ajándékozni.

Mennyire reménytelennek tűnik békességteremtést hirdetni egy olyan világban, ahol mesterségesen állítanak szembe nemzeteket, népcsoportokat, embereket. Amikor a szomszédal is nehéz megtalálni a hangot, amikor a vértestvérek öltre és bíróságra mennek az örökségért. Amikor elválasztanak határok, világnézetek, meggyőződések, világlátások. Amikor háborúkat indítanak gazdasági érdekekért, amikor az egész világot lángba boríthatja néhány elmebeteg politikus paranoiás meggyőződése. Amikor ellenséget látunk és keresünk ott, ahol nincs. Amikor bűnbaknak kiálthatunk ki bárkit, aki nem tetszik nekünk és nem szimpatikus, vagy tönkre akarjuk tenni.

A megértés és a békesség mégis létezik. Egységre tudunk jutni minden jó szándékú emberrel. A szelíd, békés szónak van értelme és ereje. Az összhang és a békés egymás mellett élés megteremthető. Fegyvereinket barátságra, okos, halk, szelíd szavakra cserélhetjük. Isten és ember, ember és ember összebékülése lehetséges.

Milyen reménytelennek tűnik szolgálatot hirdetni olyan korban, amikor mindenki arra törekszik, hogy ne beosztott, hanem vezető legyen. Amikor az uralkodás, a parancsolgatás, a kiskirálykodás mindennapos a munkahelyen, az iskolában, a családban, az egyházban; amikor a kinevezett, hivatali tekintélynek örülnek sokan, és nem törekszenek arra, hogy természetes módon megszerzett tekintélyük is legyen; amikor a házastársak egyike beosztottá akarja tenni az egész családot; amikor az iskolában, a munkahelyen a legprimitívebbek a hangadók, a

hangoskodók; amikor szabadság címszó alatt elszabadul az uralkodási vágy; amikor a gyerek rabszolgává teszi a szülőt, a munkaadó a munkást, a tanár a diákot; amikor azt hirdetik, valósítsd meg önmagad, és nem azt, hogy add oda önmagad; amikor minden az egoizmusra buzdít, hogy te legyél az első, szerezz meg magadnak mindent, másokra ne legyél tekintettel.

Ennek ellenére a szolgálat élhető életforma! Lehet hordozni a társam bánatát, örömét. Lehet fogni a gyengék jobbját. Lehet a figyelmemet, szeretetemet osztani otthon, az iskolában, a munkahelyen. Lehet szolgálni a betegeket, elhagyottakat, kitaláltakat. Lehet jó lélekkel pazarolni erőnket, figyelmünket, szeretetünket mindenkire. A tényleges szolgálat ad majd valós tekintélyt, a Földön meg nem fizethető jutalmat. Közösséget létrehozni és összetartani csak szolgálattal lehet.

Nincs egyszerű dolga annak, aki Isten Országára építésére vállalkozik a Földön. De biztosak lehetünk benne:

- a fény legyőzi a sötétséget,
- a kovász megkeleszti a tésztát,
- a sziklaalapra épült ház nem dől össze,
- a nagypéntek is a győzelem napja lesz.

Biztosak lehetünk abban, hogy átérünk a túloldalra.

Forrás: https://www.szepe.hu/irodalom/vallas/tima/tima_609.html in: Érted vagyok 2009/5

Kép forrása: <http://www.imadkozzunk.hu/a-hernyo-eselye-amikor-at-akar-kelni-az-uttesten/>

2.3.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

„Azok erre még jobban csodálkoztak, és egymást kérdezték: „Akkor hát ki üdvözülhet?” Jézus azonban rájuk tekintett és így szólt: „Az embereknek lehetetlen ez, de Istennek nem; mert Istennek minden lehetséges”. (Mk 10, 24-25)

Túrmezei Erzsébet – A minden, az minden!

"Minden gondotokat őreá vessétek" 1 Pét 5,7.

"Minden lehetséges a hívőnek" Mk 9,23

"Mindenre van erőm a Krisztusban" Fil 3,20

"Mindenért hálát adjatok" Ef 5,20

Minden gondomat rád vethetem.

Nem csak az apró-cseprő gondokat,
a nagyobbakat is.

Nem csak a nagyokat, nehezeket,
a legkisebbeket is!

Mert a minden, az minden!

És minden lehetséges, ha hiszek.

Lehetetlen, megoldhatatlan,

Elérhetetlen nincsen!

Mert a minden, az minden!

És Tebenned mindenre van erőm.

Mindenre, sokra, kevésre,
szűkölködéssre és bővülködésre...

Testvérek terhét vállamra vennem,
Teeléd vinnem!

Mert a minden, az minden!

S mindenért hálát adhatok.

Derűs napok, borús napok,

Örömök, szenvedések...

Mindent azért adod,

Hogy cél felé segítsen.

Mindenért hálaéneket mondhatok.

Mert a minden, az minden!

Forrás: <https://honlap.parokia.hu/lap/nyirturai-reformatus-egyhazi-kozseg/cikk/mutat/turmezei-e-versei/>

Túrmezei Erzsébet – A Forráshoz

" Te nemcsak olyan forrás vagy, amelyik engedi magát megtalálni. Te az a forrás vagy, amelyik maga indul el megkeresni a szomjazókat." Sören Kierkegaard

Tiszta- bővizű csodálatos Forrás,
keresd tovább a szomjasakat!
Látod, mennyien vannak!
Posvány vizével oltják szomjúságuk.

Szomjaznak, életre, szeretetre,
irgalomra és bocsánatra, jóságra, igazságra, öröme, igazi szabadságra.
Szomjazók számlálhatatlan serege!
Mi lesz velük, ha rád nem találnak?!

Milyen felfoghatatlan, ahogy elindulsz megkeresni őket, ahogy szüntelen útban vagy feljűk, meg se várva, hogy ők keressenek!
Milyen csodálatos titok!

Boldog akit már megtaláltál,
s nem posványok mérgező vizét issza!
Ahogy ígérted,
nem szomjazik soha többé, és belsejéből szeretet, öröm, irgalom, jóság: élő víz fakad.

Krisztus-forrás, te áldott, drága, tiszta,
keresd tovább a szomjasakat!

Forrás: <https://honlap.parokia.hu/lap/nyirturai-reformatus-egyhazi-kozseg/cikk/mutat/turmezei-e-versei/>

„Egynek vagy még híjával: menj, add el, amid van, s add a szegényeknek, akkor kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj, kövess engem!” (Mk 10, 21)

Aranyosi Ervin: A szeretet nagy kincs

A szeretet nagy kincs,
észre kéne venni!
Az éhes szíveket
meg kéne etetni!
Aki adni képes,
az is gazdagodna,
mert szíve a jóból
soha ki nem fogyna.

Tudod a szeretet
nem egy raktárkészlet,
s nem tudod eldugni,
önzön az egészet,
mert a szeretet,
ha van, az szívből árad,
s aki adni képes,
bele sosem fárad.

Ha adsz a jó érzés
benned fokozódik,
bánat, s szomorúság
benne feloldódik,
és ha szeretettel
jól lakik a lélek,
akkor elmondhatod:
– Gazdagabban élek!

Forrás: <http://versek.aranyosiervin.com/erzelmek-szeretet-magany-boldogsag-vagyakozas/aranyosi-ervin-a-szeretet-nagy-kincs/>

„Fiaim! Bizony, nagyon nehéz az Isten országába jutni azoknak, akik a vagyonban bíznak! Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bemenni Isten országába.” (Mk 10, 24-25)

Aranyosi Ervin: Lelki béke

Ha megállsz, s körül nézel,
– úgy rohan a világ.
Te vele futsz és érzed,
így sodor csak tovább.
Hajtod, keresed, űzöd,
a zsákmányt, ami nincs,
s nem veszed észre közben,
hogy az a drága kincs,
mit évek óta kergetsz,
mit máshol nem találsz,
mélyen ott él már benned,
– épp ott, amerre jársz.
Lassíts, kérlek egy cseppet,
vizsgáld meg életed!
Kérdésekre a választ,
magadban megleled!

Lelkedben réges-régen
ott él a tudás,
de amíg hajszol téged
a tudni akarás,
elfutsz mindig mellette,
nem lehet a tiéd.
Mert minden élő szépség,
a boldog földi lét,
nyugtató lelki béke,
az apró örömök,
megszületésedkor
már beléd költözött.
Keresd inkább a csendet
és vizsgálj meg szíved:
mennyi csodaszép érzés
lett már a tied?
Mert rohanó világod,
csalóka látomás.
Merülj magadba néha,
s ne legyen senki más.
A rohanás elvakít csak,
amíg a lelki béke
felnyitja lezárt szemed
és felemel az égbe.

Forrás: <http://versek.aranyosiervin.com/erzelmek-szeretet-magany-boldogsag-vagyakozas/aranyosi-ervin-lelki-beke/>

2.3.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Gustave Caillebotte: A Briard-síkság (1878)

Forrás: https://arthive.com/artists/429~Gustave_Caillebotte/works/6962~The_Briard_Plain

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Mi az én vagyonom, amihez ragaszkodom? Vágyom-e rá, hogy lemondjak róla a Jézussal való kapcsolatomban, az Isten országáért?
- Mi gátol meg abban, hogy Istenre bízam az életem?
- Nekem ebben a szakaszban az a kérdésem, hogy milyen kapcsolatban állok az anyagi javakkal?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk,
kegyelmed mindenkor indítson és kíséren minket,
hogy figyelmünk szüntelenül a jótettekre irányuljon.

A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Fotó: Mohay Réka

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása:

- Számomra az az örömhír a szakaszban, hogy Jézus rám is néz, engem is megkedvel, csak úgy, magamért, ok nélkül, ahogyan az ifjút.

- Nekem ebben az evangélium szakaszban az az örömhírem, hogy Istennek minden lehetséges.
- Istennek minden lehetséges. Nem kell a saját erőnkre támaszkodnunk.

6. Actio, operatio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Az adott szakasz engem arra ösztönöz, hogy felülvizsgáljam a hitem, az Istennel való kapcsolatomban: tényleg Őt keresem, vagy csupán megszokásból gyakorlom a katolikus egyház hitét?
- Bízom magam Istenre, hagyatkozom rá akkor is, amikor úgy érzem, nincs semmilyen kiút egy adott helyzetből, nehézségből.
- Ez az evangélium szakasz engem arra ösztönöz, hogy minden nap forduljak az Isten szavához.